

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ Tālr. 67097200 ♦ Fakss 67097277 ♦ E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

R ī g ā

06.06.2008.

Nr.205

(prot. Nr.22, 6.p.)

**Par strīda starp sabiedrību ar ierobežotu atbildību
„DAM Property Investments” un
akciju sabiedrību „Sadales tīkls”
izšķiršanu**

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Komisija) 2008.gada 18.februārī saņēma sabiedrības ar ierobežotu atbildību „DAM Property Investments”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003662718, juridiskā adrese: Balasta dambis 1, Rīga, LV – 1048 (turpmāk – Iesniedzējs), iesniegumu par strīda starp Iesniedzēju un akciju sabiedrību „Sadales tīkls”, vienotais reģistrācijas numurs: 400038357687, juridiskā adrese: Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, LV-1230 (turpmāk – AS „Sadales tīkls”), izskatīšanu par elektroenerģijas sistēmas pieslēguma maksas aprēķināšanu.

Komisija 2008.gada 12.martā pieņēma lēmumu Nr.78 „Par strīda starp SIA „DAM Property Investments” un AS „Sadales tīkls” izskatīšanas ierosināšanu”.

Komisija konstatē:

1. Pamatojoties uz Iesniedzēja pieteikumu, 2006.gada 28.februārī akciju sabiedrības „Latvenergo”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003032949, juridiskā adrese: Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, LV-1230 (turpmāk – AS „Latvenergo”), filiāle „Rīgas elektrotīkls” izsniedza tehniskos noteikumus Nr.219/06 (turpmāk – Tehniskie noteikumi Nr.1) jauna sistēmas pieslēguma ierīkošanai objektam Balasta dambī 1, Rīgā, kuros bija paredzēta objekta pieslēgšana tobrīd projektējamai apakšstacijai Nr.137 „Zunda” un orientējošās pieslēguma ierīkošanas izmaksas (bez projektēšanas izmaksām) bija norādītas Ls 86 290 ar pievienotās vērtības nodokli (turpmāk – PVN) 18%.
2. 2007.gada 31.janvārī Iesniedzējs un AS „Latvenergo” noslēdza Vienošanos Nr.219/06 par elektrotīkla pieslēguma projekta izstrādi un apmaksu (turpmāk – Vienošanās), ar kuru saskaņoja projekta izstrādes gaitu un projekta izstrādes izmaksas, un noteica, ka Vienošanās ir spēkā līdz 2007.gada 2.augustam. 2008.gada 12.marta Komisijas padomes

sēdē Iesniedzēja pārstāvji apliecināja, ka Vienošanās termiņā (t.i., līdz 2007.gada 2.augustam) Iesniedzējs elektrotīkla pieslēguma projektu neizstrādāja un neiesniedza AS „Sadales tīkls”.

3. Pamatojoties uz Iesniedzēja ierosinājumu, 2007.gada 11.oktobrī AS „Sadales tīkls” Iesniedzējam izsniedza tehniskos noteikumus Nr.114948074 pieslēguma ierīkošanai objektam Balasta dambī 1, Rīgā (turpmāk – Tehniskie noteikumi Nr.2), kuros bija iekļauta izmaksu pozīcija par apakšstacijas Nr.137 „Zunda” izbūvi proporcionāli Iesniedzēja pieprasītajai slodzei. Tehniskajos noteikumos Nr.2 Iesniedzēja iespējamā apmaksājamā sistēmas pieslēguma daļa (60% apmērā) bija norādīta Ls 458 564.40 (bez PVN 18%).
4. Iesniedzēja pilnvarota persona – sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Contractor”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003592800, juridiskā adrese: Gunāra Astras iela 8b, Rīga, LV – 1082 (turpmāk – SIA „Contractor”) - vērsās pie AS „Sadales tīkls” (2007.gada 26.oktobra vēstule Nr.314 un 2007.gada 30.novembra vēstule Nr.334) ar lūgumu Tehniskos noteikumus Nr.2 mainīt atbilstoši agrāk izsniegtajiem Tehniskajiem noteikumiem Nr.1. SIA „Contractor” norādīja, ka izmaksu pozīcijas „apakšstacijas Nr.137 „Zunda” izbūve” iekļaušana Tehnisko noteikumu Nr.2 pielikumā esošajā pieslēguma ierīkošanas izmaksu tāmē ir nepamatota un ir pretrunā ar Komisijas 2005.gada 14.decembra lēmumu Nr.302 apstiprinātajiem Sistēmas pieslēguma noteikumu elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem (turpmāk – Noteikumi) 25.punktu, kurš paredz, ka par sistēmas pieslēguma ierīkošanu sistēmas lietotājs maksā sešdesmit procentus no sistēmas pieslēguma ierīkošanas faktiskajām izmaksām saskaņā ar pieslēguma līgumu, izņemot Noteikumos paredzētos gadījumus. Savukārt Noteikumu 3.punkts nosaka, ka sistēmas pieslēgumu veido elektrotīkla daļa elektroenerģijas pievadīšanai no pieslēguma vietas sistēmā līdz sistēmas lietotāja elektroietaisies piederības robežai.
5. AS „Sadales tīkls” savu rīcību atbildes vēstulēs SIA „Contractor” (2007.gada 14.novembra vēstule Nr.30R5A0-02.05/786 un 2008.gada 21.janvāra vēstule Nr.30R5A0-02.05/120) pamatoja ar to, ka Tehniskajos noteikumos Nr.1 un Nr.2 nav noteiktas atšķirīgas tehniskās prasības pieslēguma ierīkošanai, bet ir mainīts pieslēguma maksas aprēķins un tajā atbilstoši Noteikumu 30.punktam ir iekļauts lietotāja dalības maksājums par apakšstacijas Nr.137 „Zunda” izbūvi proporcionāli Iesniedzēja pieprasītajai slodzei.
6. 2008.gada 8.janvārī AS „Sadales tīkls” izsniedza tehniskos noteikumus Nr.114948074 (turpmāk – Tehniskie noteikumi Nr.3), kuros precizētas atsevišķas pieslēguma ierīkošanas izmaksu pozīcijas, nemainot izmaksu pozīciju „apakšstacijas Nr.137 „Zunda” izbūve”.
7. Ņemot vērā minēto, Iesniedzējs uzskata, ka AS „Sadales tīkls” nepareizi piemēro Noteikumos noteikto pieslēguma maksas aprēķināšanas metodiku un uzskata, ka AS „Sadales tīkls” rīcība, pieslēguma maksas aprēķinā iekļaujot apakšstacijas Nr.137 „Zunda” izbūvi, ir pretrunā ar Noteikumu 25.punktu un Elektroenerģijas tirgus likuma 9.panta otro daļu. Iesniedzējs uzskata, ka apakšstacijas Nr.137 „Zunda” izbūve ir uzskatāma par plānotu sistēmas attīstību un tās izbūves izmaksas nevar tikt iekļautas pieslēguma ierīkošanas izmaksu aprēķinā.
8. Saskaņā ar AS „Sadales tīkls” Komisijai iesniegto informāciju (2008.gada 29.februāra vēstule Nr.S-46S/1208S un 2008.gada 12.marta Komisijas padomes sēdē AS „Sadales tīkls” pārstāvju mutiski sniegtā informācija) laika periodā, kad tika izstrādāti Tehniskie noteikumi Nr.1, Rīgā bija pieejamas brīvas jaudas esošajās 110 kV apakšstacijās, līdz ar to apakšstacijas izbūves izmaksas proporcionāli lietotāja pieprasītajai slodzei pieslēguma maksā netika iekļauta. Tā kā būtiski mainījās faktiskā situācija un pieprasīto slodzi nodrošināšanai tika izbūvēta jauna 110 kV apakšstacija, AS „Sadales tīkls” Tehniskajos

noteikumos Nr.2 iekļāva apakšstacijas izbūves izmaksas proporcionāli Iesniedzēja pieprasītajai slodzei, kā to paredz Noteikumi.

9. Kā norāda AS „Sadales tīkls” (2008.gada 18.aprīļa vēstule Nr.S-72S/2179S), AS „Sadales tīkls” sistēmas attīstību īsteno, rekonstruējot un renovējot esošos sadales tīklus un tādējādi palielinot tīkla kapacitāti, kas savukārt ļauj palielināt slodzi jau esošajiem lietotājiem. Attiecībā uz gadījumiem, kad ierīkojot pieslēgumu AS „Sadales tīkls” ir paredzējis papildu jaudu, apmaksājis tās izbūves izmaksas un trīs gadu laikā no pieslēguma ierīkošanas šo jaudu izmanto, lai sistēmai pieslēgtu jaunu lietotāju elektroietaisies, papildu jaudas izbūves izmaksas iekļauj pieslēguma izmaksās, aprēķinot lietotāja pieslēguma maksu saskaņā ar Noteikumiem, kā tas tika darīts arī konkrētā strīda gadījumā.
10. AS „Sadales tīkls” ieskatā (2008.gada 5.jūnija vēstule Nr.30VL00-19/625) par sistēmas attīstības izmaksām nav uzskatāma 110 kV apakšstacijas izbūve gadījumos, kad tās izbūve bijusi nepieciešama, lai nodrošinātu lietotāja pieprasīto pieslēgumu elektroenerģijas sistēmai. Šādu secinājumu AS „Sadales tīkls” pamato ar Noteikumos paredzēto kārtību, kādā sistēmas operatoram tiek kompensēti izdevumi par papildu jaudu izbūvi (Noteikumu 27. – 30.punkts). AS „Sadales tīkls” norāda, ka, izbūvējot apakšstaciju Nr.137 „Zunda”, bija paredzētas papildu jaudas, kuras tiktu izmantotas, lai nodrošinātu Iesniedzēja pieprasīto pieslēgumu sistēmai. Tā kā Tehnisko noteikumu Nr.2 izsniegšanas brīdī nebija pagājuši trīs gadi no papildu jaudu ierīkošanas, Iesniedzējam atbilstoši pieprasītajai slodzei ir jāsedz proporcionāla daļa no apakšstacijas Nr.137 „Zunda” izbūves izmaksām (Noteikumu 25. – 30.punkts).
11. 2008.gada 10.aprīlī Komisija vērsās pie Ekonomikas ministrijas kā iestādes, kas izstrādā un īsteno politiku enerģētikas nozarē, ar lūgumu sniegt viedokli par jautājumiem saistībā ar elektroenerģijas sistēmas attīstību, tai skaitā par to, kādas izmaksas būtu uzskatāmas par sistēmas attīstības izmaksām Elektroenerģijas tirgus likuma 9.panta otrās daļas izpratnē.
12. 2008.gada 15.maijā Komisija saņēma Ekonomikas ministrijas vēstuli Nr.422-1-4981, kurā norādīts, ka „par elektroenerģijas sistēmas attīstības izmaksām Elektroenerģijas tirgus likuma 9.panta otrās daļas izpratnē uzskatāmas izmaksas, kas pārsniedz sistēmas pieslēguma ierīkošanai no lietotāja elektroietaisēm līdz pieslēguma vietai nepieciešamās izmaksas un ir vērstas uz esošo sistēmas elementu jaudas un drošības paaugstināšanu”. Vienlaikus Ekonomikas ministrija norāda, ka „lietotājam, maksājot pieslēguma maksu, būtu jāpiedalās sistēmas operatora tīkla aktīvu izveides finansēšanā, sedzot izdevumus, kas saistīti ar to jauno sistēmas elementu, kuru izveide nepieciešama, lai pieslēgtu konkrētā lietotāja elektroietaisies sistēmai, ierīkošanu”.
13. 2007.gada 21.februārī Komisija izsniedza AS „Sadales tīkls” licenci Nr. E13017 elektroenerģijas sadalei, atbilstoši kuras nosacījumiem AS „Sadales tīkls” no 2007.gada 1.jūlija uzsāka sabiedriskā pakalpojuma sniegšanu elektroenerģijas sadalē.
14. Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 9.pantu sistēmas operators tā licences darbības zonā un termiņā ir atbildīgs par sistēmas darbību, apkalpošanu un drošumu, sistēmas vadību un attīstību, savienojumu ar citām sistēmām, kā arī par sistēmas ilglaicīgu spēju nodrošināt elektroenerģijas transportēšanu atbilstoši prognozētajam pieprasījumam. Sistēmas operatoram tā licences darbības zonā un termiņā ir pastāvīgas saistības nodrošināt sistēmas dalībniekiem nepieciešamo pieslēgumu attiecīgai sistēmai saskaņā ar regulatora izdotajiem sistēmas pieslēguma noteikumiem, ja sistēmas dalībnieks izpilda sistēmas operatora noteiktās tehniskās prasības.
15. Saskaņā ar likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 7.panta pirmo daļu Komisija uzrauga, lai sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā valsts regulējamās nozarēs tiktu

ievērots likums „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”, kā arī attiecīgo valsts regulējamo nozaru speciālie normatīvie akti.

16. 2008.gada 6.jūnija Komisijas padomes sēdē Iesniedzēja pārstāvji uzturēja prasījumu un lūdza izskatīt strīdu pēc būtības.
17. 2008.gada 6.jūnija Komisijas padomes sēdē AS „Sadales tīkls” pārstāvji atzina, ka laika posmā, kad tika sagatavoti Tehniskie noteikumi Nr.1, tajos neiekļāva apakšstacijas Nr.137 „Zunda” izbūves izmaksas, jo tobrīd Iesniedzēja pieprasīto pieslēgumu varēja ierīkot pie esošajām apakšstacijām, kā arī tobrīd nebija zināmas minētās apakšstacijas izbūves izmaksas. AS „Sadales tīkls” pārstāvji norādīja, ka Vienošanās zaudēja spēku un mainījās faktiskā situācija, līdz ar to AS „Sadales tīkls” bija tiesības pārskatīt un izdot jaunus Tehniskos noteikumus Nr.2, tajos iekļaujot apakšstacijas Nr.137 „Zunda” izbūves izmaksas. AS „Sadales tīkls” pārstāvji norādīja, ka visos gadījumos, kad sistēmas pieslēguma (galvenokārt – ar lielu pieprasīto slodzi) ierīkošana nav iespējama bez 110 kV apakšstacijas izbūves, AS „Sadales tīkls” tehniskajos noteikumos iekļauj lietotāja dalības maksu par apakšstacijas izbūvi proporcionāli lietotāja pieprasītajai slodzei.

Komisija secina:

1. Iesniedzējs ir juridiska persona, kurai kā potenciālajam elektroenerģijas sistēmas dalībniekam saskaņā ar likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 4.panta otro daļu un Elektroenerģijas tirgus likuma 9.panta otro daļu ir tiesības pieprasīt sistēmas operatoram nepieciešamo pieslēgumu attiecīgai sistēmai.
2. Atbilstoši likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 4.panta pirmajai daļai AS „Sadales tīkls” ir sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs – komersants, kurš valsts regulējamā nozarē (elektroenerģijas sadalē) sniedz sabiedriskos pakalpojumus noteiktā teritorijā un kura darbība sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā tiek regulēta saskaņā ar likumu „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”.
3. No Iesniedzēja un AS „Sadales tīkls” iesniegtajiem dokumentiem un sniegtās informācijas izriet, ka puses dažādi interpretē Noteikumos noteikto pieslēguma maksas aprēķināšanas metodiku, apakšstacijas Nr.137 „Zunda” izbūves izmaksas un to iekļaušanas sistēmas pieslēguma maksā pamatotību.
4. Sistēmas pieslēguma ierīkošanas noteikumu un pieslēguma maksas noteikšana, izsniedzot sistēmas lietotājam skaidrus un tehniski pamatotus tehniskos noteikumus atbilstoši Noteikumiem, ir sistēmas operatora kompetence. Jauna sistēmas dalībnieka pieslēguma maksa neietver sistēmas attīstības izmaksas.
5. Konkrētajā gadījumā AS „Sadales tīkls”, vadoties no Iesniedzēja pieprasītās slodzes parametriem, izsniedza tehniskos noteikumus, saskaņā ar kuriem pieslēguma vieta sistēmā ir apakšstacijā Nr.137 „Zunda”. Līdz ar to sistēmas pieslēgumu veido tā elektrotīkla daļa no apakšstacijas Nr.137 „Zunda” līdz Iesniedzēja elektroietaisies piederības robežai, kura ir nepieciešama Iesniedzēja pieprasītās slodzes nodrošināšanai un kuras izveidošanas faktiskās izmaksas ir jāsedz Iesniedzējam.
6. Noteikumi paredz, ka gadījumā, ja sistēmas operators, ierīkojot sistēmas pieslēgumu, paredz papildu jaudu, kura pārsniedz sistēmas lietotāja pieprasīto atļauto slodzi, sistēmas operators maksā visus ar papildu jaudas ierīkošanu saistītos izdevumus (Noteikumu 29.punkts). Ja minētajā kārtībā ierīkoto sistēmas pieslēgumu trīs gadu laikā no sistēmas pieslēguma ierīkošanas izmanto, lai sistēmai pieslēgtu jaunu sistēmas lietotāju

elektroietais, pieslēguma maksu nosaka saskaņā ar Noteikumu 25.-27.punktu (Noteikumu 30.punkts).

7. Sistēmas pieslēguma ierīkošanas izmaksu daļu, kuru saskaņā ar Noteikumiem nemaksā sistēmas lietotājs, sistēmas operators iekļauj elektroenerģijas tarifu veidojošajās izmaksās (Noteikumu 26.punkts). Tādējādi visas izmaksas, kuras nav konkrētā pieslēguma ierīkošanas faktiskās izmaksas, tai skaitā sistēmas attīstības izmaksas, sistēmas operators iekļauj tarifā atbilstoši ar Komisijas 2007.gada 28.novembra lēmumu Nr.557 apstiprinātajai Elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikai, un šo izmaksu kontroli Komisija veic, izvērtējot konkrēto sadales sistēmas pakalpojumu tarifu projektu. Pamatlīdzekļus, kas iegūti par pieslēguma maksu, kura saņemta no lietotāja, neiekļauj regulējamo aktīvu bāzes vērtībā, šo pamatlīdzekļu nolietojumu nesedz ar sadales tarifiem un no šiem aktīviem neplāno kapitāla atdevi (metodikas 18.punkts).
8. Elektroenerģijas tirgus likumā termins „sistēmas attīstība” jēdzieniski ir nošķirts no tādiem terminiem kā „sistēmas darbība”, „sistēmas apkalpošana”, „sistēmas ekspluatācija” un „sistēmas uzturēšana” (piemēram, Elektroenerģijas tirgus likuma 9.panta pirmā daļa, 19.panta otrās daļas 3.punkts). Ar jēdzienu „attīstība” pēc būtības apzīmē norisi, kurā rodas kvalitatīvas izmaiņas, veidošanās, pilnveidošanās (Latviešu valodas vārdnīca, Rīga: Avots, 2006, 134.lpp.). Līdz ar to par sistēmas attīstības izmaksām var uzskatīt tās sistēmas operatora plānotās izmaksas, kuras ir saistītas ar sistēmas operatora jaunu aktīvu izveidošanu vai esošo aktīvu modernizēšanu sistēmas paplašināšanai, sistēmas energoefektivitātes un drošuma uzlabošanai, un kas nav attiecināmas uz konkrēta sistēmas pieslēguma ierīkošanu vai atļautās slodzes palielināšanu, un kas dod labumu visiem esošajiem un potenciālajiem elektroenerģijas sistēmas lietotājiem.
9. Saskaņā ar Komisijas rīcībā esošo informāciju apakšstacija Nr.137 „Zunda” tika izbūvēta, īstenojot cita sistēmas lietotāja pieslēguma pieprasījumu un papildus paredzēto jaudu izmaksas tiek iekļautas pieslēguma maksās tiem lietotājiem, kuru pieslēguma ierīkošanai ir nepieciešams pieslēgums apakšstacijai Nr.137 „Zunda”. Uz Iesniedzēja sistēmas pieslēguma ierīkošanu šīs izmaksas attiecas kā pieslēguma faktiskās izmaksas, jo bez apakšstacijas izbūves nebūtu iespējams ierīkot pieslēgumu, ievērojot Iesniedzēja pieprasīto slodzi. Līdz ar to apakšstacijas izbūves nepieciešamība ir saistīta ar konkrētā sistēmas pieslēguma ierīkošanu un apakšstacija Nr.137 „Zunda” ir uzskatāma par sistēmas pieslēguma objektu, nevis par sistēmas attīstības objektu, un ar tās izbūvi saistītās izmaksas proporcionāli Iesniedzēja pieprasītajai slodzei AS „Sadales tīkls” varēja (var) iekļaut Iesniedzēja pieslēguma maksā atbilstoši Noteikumu 30.punktam.
10. Tehniskajos noteikumos Nr.1 bija paredzēta objekta pieslēgšana tobrīd projektējamai apakšstacijai Nr.137 „Zunda” un to izsniegšanas brīdī bija spēkā Noteikumu 29. un 30.punkts, līdz ar to nav pamatota AS „Sadales tīkls” rīcība, neiekļaujot Tehniskajos noteikumos Nr.1 Iesniedzēja dalības maksu par tobrīd projektējamās apakšstacijas Nr.137 „Zunda” izbūvi atbilstoši Iesniedzēja pieprasītajai slodzei. Tomēr, ņemot vērā, ka Iesniedzējs Vienošanās noteiktajā termiņā neiesniedza elektrotīkla pieslēguma projektu, AS „Sadales tīkls”, izsniedzot jaunus tehniskos noteikumus, bija tiesības tajos atbilstoši Noteikumu 30.punktam Iesniedzēja pieslēguma maksā iekļaut maksu par apakšstacijas izbūvi proporcionāli Iesniedzēja pieprasītajai slodzei.

Ņemot vērā minēto, un pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta pirmās daļas 5.punktu un otro daļu, 32.panta pirmo daļu, 34.panta otrās

daļas 2.punktu, Administratīvā procesa likuma 7.pantu, 8.pantu, 63.panta pirmās daļas 3.punktu, 65.panta trešo daļu un 66.panta pirmo daļu,

padome nolemj:

Atzīt, ka AS „Sadales tīkls” Tehniskajos noteikumos Nr.2 un Nr.3 varēja (var) iekļaut Iesniedzēja dalības maksu par apakšstacijas Nr.137 „Zunda” izbūvi proporcionāli Iesniedzēja pieprasītajai slodzei.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto lēmumu.

Priekšsēdētāja

V.Andrējeva